

de Salvatoriaan

Nieuwsbrief San Salvatorgemeenschap Den Bosch

nr. 21 23 oktober 2014

Elk blad ademt de boom tot leven

GEMEENSCHAP SAN SALVATOR

geworteld in de Bijbelse traditie

gedragen door vriendschap

verbonden in liefde

het leven vierend

*klik op de 'boom'
om direct naar onze
website/werkgroepen te gaan.*

van harte aanbevolen

- ⌘ mededeling m.b.t. de ANBI status van de San Salvator Gemeenschap (home page: snelmenu)
- ⌘ overall brandt licht (home page)
- ⌘ rooster van onze voorgangers en koren (home page: snelmenu)

leerling zijn in een lerende gemeenschap

Willen leren is een eigenschap die een mens van nature eigen is.

Als baby en peuter verkennen we de wereld om ons heen door te voelen aan materialen, te ruiken aan mensen en dingen, alles te proeven en geluiden te herkennen en na te doen.

Zo klein als we zijn ontdekken we telkens nieuwe dingen.

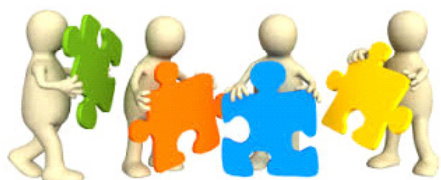
Leren vraagt om te kunnen kijken met de ogen van een kind, open, onbevangen, gezond nieuwsgierig.

Niet voor niets zingen we dit regelmatig in onze vieringen.

Leven en leren staan in elkaars verlengde. Een leven lang leer je als mens, leer je bij en leer je af, leer je ingewikkelde dingen en leer je jezelf te ontwikkelen. Zo groei je als mens doorheen heel je leven. Het leven brengt ons al lerend tot een ander weten, een dieper weten. Kijken wordt gaandeweg beschouwen en zien wordt inzien. Wetend dat het verkregen inzicht geen vaststaand kader is, maar een hulpmiddel om het leven, de ander en ons zelf beter te kunnen verstaan.

Leren is daarbij niet alleen een individueel proces, maar vooral ook een gezamenlijk proces.

Leren doe je van en met elkaar.

Binnen de San Salvator Gemeenschap wordt van het leren serieus werk gemaakt. Velen hebben het als zeer zinvol ervaren om deel te nemen aan de cursus 'Omgaan met levensvragen' en de workshop

'Mens durf te leven'. Van elkaar leren we in diverse leesgroepen en zijn we met ongeveer 30 mensen begonnen om in gesprek te gaan over het document 'De vreugde van het evangelie' van de paus.

Voorgangers komen bij elkaar om te reflecteren over hun handelen, te evalueren om te evolueren.

Mensen die voorgaan bij afscheidsvieringen volgen met elkaar een cursus 'omgaan met rituelen'.

In oecumenisch verband wordt gedacht om ontmoetingsbijeenkomsten te organiseren rondom religieuze thema's. Zo is het idee ontstaan van een 'Theologisch atelier' als een werkplaats voor hoofd, hart en geest.

Anderen denken erover om een soort 'Leerhuis' op te zetten. >>

Laatst hebben mensen uit onze gemeenschap een uitvaartbeurs bezocht om de laatste ontwikkelingen te kunnen volgen rondom uitvaartrituelen. En ook in de voorbereiding op de 1e communie leren ouderen en kinderen van elkaar.

In deze activiteiten wordt zichtbaar hoe verrijkend en verdiepend leren kan zijn.

Het komend jaar betekent leren, naast het bovenstaande, voor mij ook dat ik de kans krijg deel te nemen aan de cursus 'pastorale vorming'.

Een training vanuit de theologische faculteit Tilburg voor pastoraal werkenden, predikanten en geestelijk verzorgers. Ook deze scholing is een individueel proces in groepsverband, waar we van en met elkaar leren. Tijdens de cursusedagen verblijven we in de abdij van Berne, een locatie en een gemeenschap die uitnodigen tot reflectie en bezinning.

Inmiddels zijn de eerste cursusweken al geweest en het belooft een intensief en dynamisch leerjaar te worden, dat niet alleen mij ten goede zal komen maar ook de gemeenschap.

Het stemt mij dankbaar dat ik, mede door u, de gelegenheid krijg deel te nemen aan deze scholing en deel uit mag maken van een lerende gemeenschap, als leerlingen van elkaar!

Erick Mickers

WIE WE ZIJN EN WAT WE DOEN .....

Wij, Mary Terés Wierenga, Tineke van de Ven, Iet Bakx, zuster Anastatia, Heleen Thijssen en Trudie van Lexmond zijn de gastvrouwen van de Schaapskooi in Rosmalen.

Op werkdagen van 9.30 uur tot 11.30 uur is een van ons aanwezig op de Schaapskooi voor het aannemen van de telefoon, het beantwoorden van vragen, het schenken van koffie voor gasten die de Schaapskooi bezoeken.

Soms moet er iets verstuurd worden via de computer of de Salvatoriaan moet in enveloppen worden gedaan.

Ook het netjes houden van de ruimte, keuken, vergaderruimte en toilet, wordt gedaan.

En ja, dan wil er wel eens iemand op vakantie, of gewoon een dagje vrij..... en dan hebben we geen reserve-gastvrouwen.

DUS WIE WIL ONS AF EN TOE KOMEN HELPEN ? (VAST MAG OOK?)

Voelt u zich aangesproken...neem dan contact op

met Trudie van Lexmond 073-6412256

Of via de mail ssib.ssg@gmail.com.

De Schaapskooi bellen mag natuurlijk ook: 06 48645507

DIT IS
DE VOORLAATSTE SALVATORIAAN...

MAG EEN MENS EENZAAM ZIJN?

VERDIEPINGSBIJEENKOMST OVER EENZAAMHEID

DATUM: WOENSDAG 5 NOVEMBER 2014 13.30 – 15.30 uur
PLAATS: ST. FRANCISCUSHUIS, DE DOES DE WILLEBOISSINGEL 12,
DEN BOSCH (vlakbij Centraal Station)

Uit onderzoek blijkt dat 40% van de Nederlanders bij tijd en wijle eenzaam is. Of in andere cijfers : 3,5 miljoen Nederlanders voelen zich min of meer eenzaam. Eenzaamheid is niet een specifiek ouderenprobleem. Eenzaamheid komt in ieder mensenleven en onder alle leeftijdsgroepen voor. En in iedere levensfase kunnen patronen van eenzaamheid een andere betekenis hebben. Op jonge leeftijd kun je depressief en eenzaam zijn omdat je idealen niet haalbaar zijn. Op latere leeftijd kun je alleen komen te staan door een scheiding in je relatie. En op oudere leeftijd kun je je eenzaam gaan voelen omdat je geen contacten meer hebt of kunt maken.

Is daarmee eenzaamheid alleen maar een probleem en kan het alleen maar negatief opgevat worden of is er ook een positieve duiding mogelijk?

Kan eenzaamheid misschien ook een mogelijkheid voor innerlijke groei zijn of als een schrijnende toestand die ook vruchtbaar kan zijn? Dan is eenzaamheid niet alleen een gemis in en aan relaties, maar ook een leren omgaan met alleen-zijn, met angst, met dood en biedt eenzaamheid een kans om je eigen innerlijk beter te leren kennen en daarop te vertrouwen.

Ja, zó kan eenzaamheid zinvol zijn, zó mag een mens eenzaam zijn.

***Wat zijn dan je eigen mogelijkheden om iets aan eenzaamheid te doen?
De verdiepingsbijeenkomst wordt georganiseerd door de Pastoraatsgroep van de San Salvator Geloofgemeenschap en wordt verzorgd door Clazien Pulles en Harry Willems van “De Binnentuin”.***

Vindplaats voor mensen op zoek naar zingeving en verdieping.

Leden van de San Salvator Gemeenschap worden met name uitgenodigd, maar ook anderen zijn van harte welkom.

Er wordt een eigen bijdrage gevraagd van € 5,- p.p. .

IS DIT
DE VOORLAATSTE SALVATORIAAN...?

Voortgangsbericht Adviesraad SSiB oktober 2014

Op 18 september 2014 kwam de Adviesraad voor de eerste keer bijeen in het gebouw van Cello. Nieuw bij deze vergadering was de 'publieke tribune', bezet door zes personen. Zij maakten gebruik van de mogelijkheid aan het einde van de vergadering opmerkingen te maken en commentaar te geven. Van de mogelijkheid om -na aanmelding- vooraf bij de secretaris, vóór de behandeling van een agendapunt te zeggen wat jij vindt van dat punt werd deze keer door de bezoekers van de publieke tribune nog geen gebruik gemaakt.

Naast de behandeling van allerlei andere zaken stelde de Adviesraad ook haar eerste advies vast, een advies voor het bestuur van SSiB over een statutenwijziging. Het advies is inmiddels verzonden. Wie geïnteresseerd is in wat er verder nog besproken is in een vergadering van de Adviesraad, verwijzen we graag naar het (concept)verslag dat steeds naar de leden van SSiB verzonden zal worden.

De eerstvolgende openbare vergadering van de Adviesraad vindt plaats op donderdag 30 oktober om 19.30 uur in het gebouw van Cello. De leden van SSiB ontvangen tevoren de agenda per mail en ook zal de agenda bij de ingang van Cello neergelegd worden.

Jacques Jochems, secretaris, Johan Wierenga, voorzitter

Wist je dat.....

Betty, ondanks dat zij visueel gehandicapt is, op bestelling kaarsen maakt? Ze spaart daarom restanten van kaarsen en lege cupjes van waxinelichtjes. Wie helpt haar mee sparen?

Wist je dat ....

de werkgroep Kerstactie al weer uit haar zomerslaap is ontwaakt en druk bezig is met de voorbereidingen? Misschien denk je er wel over om dit jaar ook een pakket te maken voor iemand, die het financieel moeilijk heeft. Meer informatie volgt eind november, maar een mailtje naar : kerstactiesansalvator.ib@gmail.com is ook nu al welkom.

Wist je dat.....

op zaterdag 25 oktober a.s. er een kledinginzameling-actie in Cello is van 10 tot 12 uur ? Dit keer Cordaid/Mensen in Nood en anderen een grootschalig project in Kenia meehelpt om de lokale bevolking te helpen zich te wapenen tegen de aanhoudende droogte?

Sam's Kledinginzamelaar in onze stad een extra beroep op ons doet omdat een contract met de gemeente (afname van een gedeelte van hun inzameling) is opgezegd? Reden temeer om kleding, gordijnen en schoenen (graag in gesloten zakken) zoveel als mogelijk af te komen geven.

**Bij voorbaat dank. De inzamelaars.
Met vriendelijke groet Frans Hoitink.**

Jack Snackers (geb. Heerlen 1-7-1924)

Op 28 oktober van dit jaar 2014 is het al weer 5 jaar geleden dat Jack Snackers is overleden. Een goed moment om stil te staan bij wie hij was en wat hij voor onze gemeenschap betekend heeft. Hiermee hoop ik ook zichtbaar te maken dat hij in wezen nog steeds aanwezig is. In 1989 ging hij met emeritaat.

Hij was een echte pastor, geen pastoor. In 1967 was hij pastoor Schouten opgevolgd, in verband met diens ernstig ziek zijn. Nadat Jack op enige plaatsen in pastoraal verband werkzaam was geweest en hij het rectoraat van het Carolus ziekenhuis in Den Bosch vervuld had, betrok hij in Orthen direct het kerkvolk bij het diaconaat in mede-verantwoordelijkheid. Een werkgroep voor het ziekenhuis-bezoek was de eerste werkgroep die hij animeerde. Vele werkgroepen zagen onder zijn stimulerende aandacht het licht, zoals groepen voor rouwenden, voor gescheiden mensen, voor homofielen en nog meer.

Voor onze San Salvator in Beweging is hij de grote animator geweest, om in onderlinge saamhorigheid met aandacht voor ieders eigenheid, te trachten de blijde boodschap van het Evangelie in de dagelijkse praktijk gestalte te geven.

Jack Snackers straalde openheid uit en nodigde uit. Hij was een mens die met allerlei soorten mensen, eenvoudige of van stand, kon omgaan en in ieder iets goeds zag! In zijn preken, maar ook in zijn diverse boekjes en sculpturen, probeerde hij altijd het goede te laten zien, zonder aan de pijn en het verdriet van individuen en gemeenschappen voorbij te gaan.

In het boekje: 'Een nar in beeldrijke Den Bosch' vertelt St.Johannes (het beeld bij de St.Jan met de grote valk op zijn schouders) aan de nar dat hij graag schreef over 'houden van'. Dat is houden van jezelf, van anderen, van het licht, bloemen... 'Dan ben je in evenwicht', dan ben je gelukkig, doe je geen kwaad! 'En gaf je ook voorschriften, regels?', vroeg de nar. 'Nee, want die volgen als vanzelf uit dat 'houden van'! Wel wat spelregels natuurlijk'. En Johannes besluit: 'Wij zijn nu eenmaal als vrije vogels geboren, vrije vogels in Gods vrije natuur!'

Het principe dat Jack altijd hoog hield, namelijk dat de mens belangrijker is dan de regels, komt in dit verhaal duidelijk tot uitdrukking.

Jack kon zich blijven verwonderen over de natuur en mensen. Hij hield ook van fietsen en gezamenlijke uitjes. Naast het feit dat hij veel las, stond hij midden in de wereld, zoals ook door Jezus van Nazareth uitdrukkelijk is voorgeleefd.

In 1978 richtte hij de parochievergadering op en pleitte voor bevordering van deskundigheid van de voorgangers. Hij was oecumenisch ingesteld en liet al snel dominees van tijd tot tijd voorgaan. Hij bevorderde vrouwelijke voorgangers die door hem gewaardeerd werden. Het celibaat zag hij niet als een door God ingesteld item en gehuwde priesters mochten, na overleg met de parochieraad, blijven voorgaan.

In 1985 werd de Jan Schoutenstichting in het leven geroepen waardoor de aanstelling van pastorale medewerkers en bijzondere projecten ook financieel mogelijk werd.

Diverse malen heeft de KRO zondagsdiensten uit Orthen uitgezonden. Het gemengde koor, het jongerenkoor Melodiek en het kinderkoor ondersteunden deze diensten. Maar de vrijheid van opvattingen kon niet door alle bisschoppen gewaardeerd worden, zodat er vanuit de KRO geen beroep meer op de San Salvator parochie gedaan werd.

God openbaart zich altijd in mensen dus moet je Hem daar ook zoeken. >>

>>> De kerk bestaat uit levende mensen.

Dat was de zienswijze van Jack. Hij werkte altijd samen met andere pastoren en met al degenen die in en om en buiten pastorie en kerkgebouw betrokken en actief waren. Pastor-zijn wil zeggen: respectvol en omzichtig mensen uitnodigen zichzelf te zijn, steeds meer. Of om dat opnieuw te worden, want je kunt jezelf wel eens kwijt zijn. Of om dat te blijven, als er weerstanden opduiken.

Jack is de spreuk van zijn priesterprentje die ook op de rouwkaart stond, altijd trouw gebleven:

*“Wij moeten iets melden van deur tot deur,
wij moeten iets brengen van wierookgeur,
wat licht in de nacht en wat vreugd waar men schreit,
zo’n beetje geluk en wat innigheid.”*

Wij zijn blij dat we deze mens hebben mogen meemaken.

Ik hoop dat zijn inspiratie voor onze gemeenschap van voortdurende betekenis mag blijven.

Jos Wijsmuller

Bericht uit de bezegroep van de Noorderkroon

‘Wat hebben we weer fijn gebuurt, hè’, zegt meneer. Zo eindigt ons tweewekelijks gesprek en ik vind dat ook: fijn gebuurt. Dat zegt meneer ook altijd lachend, want hij weet dat ik niet uit Brabant kom. Hij vindt het leuk, om mij van alles geduldig uit te leggen. Hij kan dat ook goed, ik zie de vakman die vanuit zijn ervaring heel veel weet. Ik probeer altijd zó uitnodigend te zijn dat achter de vervaging van de Alzheimer de oude vakman tevoorschijn komt.

De werkgroep diaconie van de San Salvatorgemeenschap heeft ruim een jaar geleden de eerste contacten gelegd met Alice Bremmer, geestelijk verzorger bij Brabant Zorg. De werkgroep heeft leden van de San Salvatorgemeenschap geënthousiasmeerd om deel te nemen aan een op te richten bezegroep. Vorig jaar oktober zaten Alice, Cas Steens, Ria van Engelen en ik voor het eerst in woonzorgcentrum de Noorderkroon in de wijk Noord en we bevroegen elkaar: wat heb jij, wat hebben jullie te bieden? Wat wordt er van jou, van mij verwacht? Wat wil je, wat is goed voor jou, hoe gaan we contact houden de komende tijd?

We hebben inmiddels ieder onze eigen wegen gevonden om vorm te geven aan het bezoekwerk. Alice verzorgt, in overleg met de verschillende afdelingen, de eerste ontmoetingen met bewoners die behoefte hebben aan een gesprek. De bezoeken zijn maatwerk, een afstemming tussen de bewoner en de bezoeker. Het was fijn dat Lidy Verdegaal van de werkgroep diaconie een gesprekstraining organiseerde met Ard Nieuwenbroek. De vaardigheden die daar geoefend werden geven houvast tijdens een gesprek. Maar een bezoek blijft improvisatie en vraagt creativiteit en inventiviteit, elk bezoekje is een nieuwe ervaring.

Het is ook inspirerend en ondersteunend, dat we om de vier à vijf maanden met de leden van onze bezegroep en Alice Bremmer bij elkaar komen om met elkaar ervaringen uit te wisselen en ook om elkaar te bemoedigen en ondersteunen. Want ‘improvisatie’ klinkt wel mooi, maar is in de praktijk met dementerende ouderen niet altijd makkelijk en soms is er twijfel en onzekerheid of je wel op de goede weg zit.

Met ‘mijn’ meneer lopen de gesprekken in ieder geval prima, hij roept me nog met een knipoog na: ‘Ik ben blij dat je weggaat, dan kan je tenminste weer terugkomen.’

Mignon van Bokhoven

Of komt er toch nog
een enthousiast mede-redactielid....?

Gezocht nieuwe bestuursleden

Het bestuur van onze vereniging is blijvend op zoek naar bestuursleden. Op dit moment zijn er verschillende onderwerpen die de aandacht van het bestuur vragen en dan is het fijn dat we als bestuur voldoende mensen hebben. Vele handen maken licht werk.

Specifieke aanleiding is het feit dat Camiel Tetteroo stopt als bestuurslid. Camiel heeft aangegeven dat de tijdsbesteding voor hem helaas niet te combineren valt met een jong gezin en een drukke sociale agenda.

Al je interesse hebt, of vragen over het werk als bestuurslid, neem dan even contact op. Dat kan via de mail (josderidder@planet.nl) of spreek ons even aan voor of na een viering.

Met vriendelijke groeten, Jos de Ridder

Beste Salvatorianen,

Eind augustus zijn namens de SSIB Jos en ikzelf op de koffie geweest bij het bestuur van de parochie Maria en Johannes. Zij werden vertegenwoordigd door de plebaan, de heer van Rossem en de heer Jacobs. Deze afspraak was een vervolg op een eerdere afspraak begin dit jaar.

Het overleg had als doel met elkaar in gesprek te blijven. Dat hebben we dan ook gedaan.

In een gemoedelijke setting hebben we gesproken over die zaken die beide partijen bezig houden.

Vanuit de parochie ging het deels over de nieuwe indeling van de parochies in 's-Hertogenbosch en de reacties die men had ontvangen.

Inhoudelijk is het bijvoorbeeld gegaan over de "status" van een doop of een 1e communie in onze gemeenschap. De voorliggende vraag was hoe we hier mee omgaan in relatie tot de parochie Maria en Johannes. Omdat Jos en ik niet de pretentie hebben inhoudelijk over voldoende kennis te beschikken ligt dit punt bij onze Pastoraatsgroep.

In een vervolgspraak met de Parochie komen we hier op terug.

Een ander praktisch punt heeft betrekking op uitvaarten en het doorgeven daarvan in verband met uitschrijvingen in registers.

Ook over huisvesting is gesproken. Vanuit onze kant dat we aan het kijken zijn naar een structurele oplossing voor vieringen en kantoorruimte. Vanuit de andere kant is aangegeven, dat de voormalige pastorie aan de St. Rochusstraat verkocht gaat worden. Daar ligt nog wat oude administratie, die mogelijk voor ons interessant is. Maria v/d Dungen heeft aangeboden hierop een blik te werpen.

Een vervolg is gepland voor januari. Het thema is ook dan: met elkaar in gesprek blijven.

Met vriendelijke groet , Camiel Tetteroo

Grijp je kans nu het nog kan!

Welkom bij de redactie.....

De Salvatoriaan tel 073 6411585

